

Handläggare
Britt Lundkvist
Telefon: 508 25 294**Till**
Socialnämnden
2019-11-19

Redovisning till Inspektionen för vård och omsorg beträffande Rågsveds HVB

Förvaltningens förslag till beslut

1. Detta tjänsteutlåtande lämnas som redovisning till Inspektionen för vård och omsorg.
2. Socialnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Lena Lundström Stoltz
förvaltningschefLisa Cadenius
avdelningschef

Sammanfattning

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har fattat beslut efter en inspektion vid Rågsveds HVB samt inhämtande av yttrande från socialnämnden. IVO har konstaterat följande brister:

- Verksamhetens lokaler är inte anpassade så att de möjliggör en trygg och säker vård.
- Verksamhetens olika målgrupper innebär en risk för att vård av god kvalitet inte kan upprätthållas.

I ärendet redovisas ett antal åtgärder som genomförts eller planeras vid Rågsveds HVB. Åtgärder som redan genomförts innefattar stationär bemanning på varje våningsplan, förändring av målgruppens fördelning på våningsplanen, att gemensam matlagning och gemensamma måltider införs samt att omdisponering av kontorsutrymmen görs. I planerade åtgärder ingår att förse hissar och brandtrappa med låsbrickor samt de större lägenheterna med branddörrstoppar, vilket kommer att ske under december månad.

Förvaltningen ser allvarligt på den kritik som riktats mot verksamheten. Med de åtgärder som redovisas i detta tjänsteutlåtande bedömer förvaltningen att IVO:s kritik har tagits i beaktande. Förvaltningen föreslår socialnämnden att detta tjänsteutlåtande lämnas som redovisning till Inspektionen för vård och omsorg.

Bakgrund

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) genomförde en förannmald inspektion vid Rågsveds HVB 2019-05-02. Socialnämnden beslutade 2019-08-20 om ett yttrande till IVO som omfattade dels synpunkter på det underlag som IVO inhämtat och dels svar på ett par kompletterade frågor från IVO.

IVO har nu (2019-10-11) fattat beslut i ärendet och konstaterat följande brister:

- Verksamhetens lokaler är inte anpassade så att de möjliggör en trygg och säker vård.
- Verksamhetens olika målgrupper innebär en risk för att vård av god kvalitet inte kan upprätthållas.

IVO begär med stöd av 13 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, att socialnämnden redovisar sin inställning till de brister som IVO konstaterat. Redovisningen ska även innehålla de eventuella åtgärder som nämnden har vidtagit eller planerar att vidta för att komma till rätta med bristerna. Redovisningen ska avslutas med uppgift om när åtgärden genomfördes eller kommer att genomföras. Redovisningen ska ha kommit in till IVO senast den 22 november 2019. Om bristerna inte avhjälpas kan IVO komma att fatta beslut om att förelägga nämnden att vidta åtgärder. Ett föreläggande kan förenas med vite.

Ärendet

Rågsveds HVB (hem för vård eller bonde) tillhör *Enheten för ensamkommande barn och ungdomar* vid socialförvaltningen. Det är stadsdelsförvaltningarna i Stockholm som fattar biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen att bevilja en placering vid Rågsveds HVB.

Rågsveds HVB har två målgrupper:

- Rågsveds akut- och korttidsboende HVB, 5 platser
Målgruppen är barn och unga 14-17 år som av olika anledningar är i akut behov av boende, stöd och omsorg. Placering kan ske dygnet runt via Stockholms stads socialjour eller Stockholms stadsdelsförvaltningar enligt SoL eller LVU. Placeringsstiden är

maximalt två månader. Verksamheten disponerar ett av våningsplanen.

- Rågsveds HVB boende, 36 platser
Målgruppen är ensamkommande barn/ungdomar som har fått tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd 14-20 år, samt asylsökande barn/ungdomar 14-17 år.

Konstaterade brister i verksamheten

IVO bedömer att verksamheten inte uppfyller kraven på att lokalerna ska vara anpassade så att de möjliggör en trygg och säker vård i enlighet med bestämmelserna i 7 kap. 1 § *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2016:55) om hem vård eller boende*. Verksamhetens lokaler kan inte anses ge personalen möjlighet till uppsikt och överblick för att förebygga incidenter och upptäcka oförutsedda vårdbehov. Det ges inte heller möjlighet att se vilka personer som vistas i lokalerna i den utsträckning som krävs eller vad som sker i barnens/ungdomarnas lägenheter med tanke på att det inte är en sammanhängande lokal med gemensamma ytor. IVO bedömer även att det strider mot normaliseringsprincipen att så unga personer som 14-15-åringar bor i egna lägenheter med själv-hushåll. En av de vägledande principerna för individuellt inriktade insatser inom socialtjänsten är normalisering (*Socialstyrelsen, Handläggning och dokumentation inom socialtjänstens 37-38*).

IVO bedömer också att verksamhetens olika målgrupper innebär en risk för att en vård av god kvalitet inte kan upprätthållas i enlighet med bestämmelserna i 3 kap. 3 § *SoL*. Personer som har olika behov eller väsentligt skiljer sig åt i ålder och mognad bör i regel inte bo, vårdas eller behandlas tillsammans. Möjligheten att göra en lämplighetsbedömning inför inskrivning försvåras av att målgrupperna är så olika. Av 3 kap. 3 *HSLF-FS 2016:55* framgår att den som beslutar om inskrivningen ska göra en bedömning av om vården kan ges under trygga och säkra former. Vidare ska det beaktas om placeringen kan innebära negativ påverkan mellan de placerade personerna. IVO noterade att ingången till fastigheten är gemensam och att det är möjligt för ungdomarna att röra sig mellan våningsplanen.

Förvaltningens redovisning

Förvaltningen har förståelse för och ser allvarligt på den kritik som IVO anger när det gäller verksamhetens lokaler samt inriktningen på två olika målgrupper.

Genomförda åtgärder

Bemanningen har utökats så att det alltid finns en ansvarig personal stationerad på varje våningsplan.

- En översyn av målgruppens fördelning på våningsplanen har gjorts och följande förändringar har genomförts:
 - Plan 1: tre platser med självhushåll för ungdomar som är 18 år eller äldre. På plan 1 finns även, utöver kontor, två samtalsrum samt gemensamma utrymmen vilka kvarstår.
 - Plan 2: sju platser, våningsplanet reserveras för enbart akut- och korttidsboende. En av lägenheterna disponeras för gemensam matlagning, matsal och samlingslokal. En annan lägenhet disponeras redan tidigare som kontor.
 - Plan 3-5: nio platser per våningsplan. En av lägenheterna disponeras för gemensam matlagning, matsal och samlingslokal på varje våningsplan. I det större utrymmet vid hissarna finns kontorsplats inrättad på varje våningsplan.

Planerade åtgärder

- Hissarna och brandtrappan kommer att förses med låsbrickor vilket innebär att barnet/ungdomen endast kan komma in på "sitt" våningsplan. Installation beräknas kunna göras under december månad.
- För samtliga lägenheter om 3 r o k kommer att installeras branddörrsstoppar. Det innebär att lägenhetsdörrarna alltid kommer att stå öppna och endast gå igen om brand utbryter. Ungdomarna har möjlighet att stänga/låsa sina egna sovrumsdörrar. Installation beräknas kunna göras under december månad.

Förändringen innebär att det totala platsantalet på boendet minskar från 41 till 37 platser. Åtgärderna medför att det inte längre är möjligt för barnen/ungdomarna i olika målgrupper att röra sig fritt mellan våningsplanen. Uppsikten utökas genom att personal alltid finns stationerad på varje våningsplan samt att dörrarna till lägenheterna om 3 r o k kommer att stå uppställda. Sammantaget ger dessa åtgärder större möjlighet till uppsikt och överblick över vad som sker på respektive våningsplan. Inga obehöriga kan heller smita in på något våningsplan.

Gemensam matlagning och gemensamma måltider införs. Självhushåll finns enbart för ungdomar från 18 år. Vid hemkomst möts varje barn/ungdom vid dörren av en personal och det finns ett naturligt tillfälle att uppfatta hur barnet/ungdomen mår. Det miljöterapeutiska förhållningssättet är centralt i personalens arbete med ungdomarna. Då barnen/ungdomarna är hemma finns personal tillgänglig ute i boendemiljön och hjälper och stöttar ungdomarna med exempelvis läxläsning, matlagning eller bara för ett

spontansamtal. I dessa vardagliga situationer har personalen en stor lyhördhet för att lyssna in barnens/ungdomarnas, både uttalade och outtalade, signaler kring deras mående.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelningen för mottagande av nyanlända. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 13 november.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen bedömer att det inte är relevant att genomföra någon jämställdhetsanalys eftersom ärendet är en redovisning till IVO.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser allvarligt på den kritik som riktats mot verksamheten. Med de åtgärder som redovisas i detta tjänsteutlåtande bedömer förvaltningen att IVO:s kritik har tagits i beaktande. Förvaltningen föreslår socialnämnden att detta tjänsteutlåtande lämnas som redovisning till Inspektionen för vård och omsorg.

Bilagor

Beslut från IVO 2019-10-11 (dnr 8.4.2-12418/2019-8)